

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **N. T. T.**, zastoupený Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 11. 2008, č. j. 60 Az 76/2007 - 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem dne 28. 11. 2008, č. j. 60 Az 76/2007 - 30, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 3. 8. 2007, č. j. OAM-1-518/VL – 10 – 19 - 2007, kterým nebyla stěžovateli udělena mezinárodních ochrana podle ustanovení §§ 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je třeba připomenout, že stěžovateli byla již jednou poskytnuta soudní ochrana projednáním jeho věci krajským soudem, a to v plné jurisdikci, přičemž další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, ale je podmíněn přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do s. ř. s. byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Pokud jde o jeho výklad,

lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS.

K námitce týkající se nedostatečných skutkových zjištění odkazuje Nejvyšší správní soud na svou judikaturu, např. na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 - 61, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 - 103, www.nssoud.cz, kde se těmito otázkami podrobně zabýval, přičemž povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav je limitována tvrzeními žadatele o azyl, což Nejvyšší správní soud judikoval např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, www.nssoud.cz. Povinnost zjistit skutečný stav věci má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Povinností správního orgánu je pak zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle zákona o azylu jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v zákoně uvedené. V tomto smyslu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, www.nssoud.cz.

Stěžovatel dále namítal, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v ust. § 12 zákona o azylu s ohledem na režim, který ve Vietnamu panuje, a kterým jsou potlačována základní lidská práva a svobody.

Nejvyšší správní soud již několikrát judikoval (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 2 Azs 102/2007 - 78, www.nssoud.cz), že „poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl jako právní institut není univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, jakkoli surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (k tomu blíže rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je jím chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování“.

Z ustanovení § 12 zákona o azylu vyplývá, že účelem přiznání azylu je poskytnout ochranu tomu, kdo je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo cítí oprávněnou obavu z pronásledování z důvodů v zákoně vymezených. Aby mu mohla být poskytnuta ochrana formou azylu, musí být prokázáno, že je nositelem určitého přesvědčení (politického, náboženského apod.), pro které je v zemi, jehož občanství má, resp. v zemi jeho posledního trvalého bydliště, reálně pronásledován, nebo že je pronásledován z důvodu příslušnosti k jasně vymezené sociální skupině, resp. má důvodnou obavu, že by k takovému pronásledování mohlo v jeho případě dojít. Stěžovatel v daném případě pouze poukazoval na obecně špatnou situaci ve Vietnamu. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, www.nssoud.cz, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval, že „pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach,

popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory“. Lze tedy konstatovat, že v zemi původu stěžovatele je složitá situace, touto jsou však postiženi všichni její obyvatelé obdobným způsobem, nelze tedy shledat u stěžovatele individuální prvek, pro který by ho bylo možno považovat za osobu postiženou konkrétním pronásledováním. Pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu není důvodem pro udělení azylu, jak Nejvyšší správní soud již dovodil např. v rozsudku ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003 - 40, www.nssoud.cz.

Stěžovatel rovněž namítal, že splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu. Účelem humanitárního azylu a přezkumem výroků rozhodnutí o této formě azylové ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, www.nssoud.cz, a v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, www.nssoud.cz. Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v možnosti poskytnout mezinárodní ochranu i v situacích, když nebyl zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 12 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. Zákonný pojem „důvody zvláštního zřetele hodné“ představuje typický neurčitý právní pojem. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu, nýbrž i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Prostor soudního přezkumu správních rozhodnutí u přiznání či nepřiznání humanitárního azylu však je omezen. Správní rozhodnutí podléhá soudnímu přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Krajský soud nepochybil, pokud přezkoumával, zda správní uvážení ministerstva nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem a bylo v souladu s pravidly logického posuzování a pokud hodnotil procesní správnost postupu ministerstva. Ministerstvo se zabývalo posuzováním zvláštního zřetele hodného důvodu a závěr o nepřiznání humanitárního azylu je odůvodněn a podložen relevantní argumentací i vzhledem k rodinné situaci stěžovatele. Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 6/2003 - 55 (publ. pod č. 28/2003 Sb. NSS) vyslovil, že „Manželství s občanem České republiky samo o sobě nepředstavuje případ hodný zvláštního zřetele, pro nějž by bylo možno udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu.“

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle ust. § 104a s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2009

JUDr. Eliška
Cihlářová
předsedkyně

senátu